

ANDREI FILOTTI

**CLIFE DE DURERE,
CLIFE DE IUBIRE**

Volumul I

O VACANȚĂ LA MARE

Editura Vremea
București
2022

CAPITOLUL I

Era o zi frumoasă de primăvară din 1978. Luna martie fusese răcoroasă și ploioasă, dar la începutul lui aprilie vremea se ameliorase. După ce plecase din reședința sa din McLean, Al își conducea automobilul pe Șoseaua George Washington, spre Pentagon. Deși era la volanul unui Lamborghini Countach LP400S, Al conducea încet, fără grabă. După ceasul de pe bordul mașinii, putea să se bucure de lăsatul serii timp de patruzeci și cinci de minute, înainte de începerea serbării anuale a veteranilor infanteriei marine la care voia să participe. Pentru a nu ajunge prea devreme, s-a oprit la unul din refugiile cu vedere spre râul Potomac. S-a dat jos din mașină, a făcut câțiva pași în lungul refugiului și apoi s-a reze-mat de balustrada de la margine, privind spre siluetele gotice ale Universității Georgetown care se înălța pe malul opus.

Lui Al îi plăcea fâșia împădurită de-a lungul șoselei care se întindea până la reședința lui. Deși, fiind prea ocupat la New York, venea rareori la McLean, nu se îndurase să-și vândă proprietatea, de care îl legau multe amintiri din copilărie. Chiar dacă la bătrânețe voia să se retragă la castelul său din Spania, tot avea de gând să păstreze vila din McLean ca reședință secundară. Avea să mai curgă încă multă apă pe Potomac până la pensie. La vârsta de 36 de ani, bărbații activi nu se gândesc încă la pensie. În fiecare an, Al venea la McLean pentru ziua

veteranilor infanteriei marine; era fericit că și acum reușise să-și facă timp să participe la serbare, de la care nu lipsise niciodată.

Numele lui Al Totila nu era Alec sau Alexander, cum își închipuiau mulți dintre cunoscuții săi, ci Alaric. Era ultimul descendent al regelui Totila, care domnise peste regatul ostrogot al Italiei în timpul secolului al VI-lea. După ce forțe bizantine mai puternice îl învinseseră și uciseseră pe strămoșul lui Al în bătălia de la Busta Gallorum, nevasta și fiul regelui Totila fuseseră duși în captivitate, de la Ravenna la Constantinopol. Împăratul Iustinian a tratat-o pe văduva regelui Totila cu toate onorurile la care era îndreptățită în calitate de regină și i-a dat fiului ei Ermanarich titlul ereditar de *Princeps Italiae*, Principe de Italia.

Ermanarich nu a rămas însă la Bizanț, plecând în Peninsula Iberică, unde a intrat în serviciul regilor vizigoți din Toledo. Descendenții familiei Totila au continuat să urmeze cariere militare, atât în Spania, cât și în alte țări care aveau nevoie de talentele lor războinice. Principele Liuvigild Totila s-a evidențiat în bătălia de la Puig de Santa Maria¹, în urma căreia forțele aragoneze au recucerit orașul Valencia. După această victorie, regele Jaime el Conquistador i-a reconfirmat titlul de Principe al Italiei și familia Totila a ajuns să fie recunoscută ca având cea mai veche ascendență regală din Europa. Principii Totila s-au stabilit în Valencia și au adoptat stema lor heraldică, scutul cuprinzând două câmpuri, separate de o diagonală, cel din partea inferioară din dreapta fiind auriu, iar cel din partea superioară din stângă fiind azuriu. Pe câmpul azuriu era reprezentată o floare aurie de helianthus, a cărei tulpină se continua până la marginea câmpului inferior. Lipsa unor rădăcini, precum și inscripția de sub

¹ Bătălia de la Puig de Santa Maria a avut loc la 15 august 1237 între Regatul de Aragon și Taifa de Valencia.

scut *Floreat ubique*² simbolizau faptul că, după distrugerea regatului lor, membrii familiei Totila erau acasă oriunde și totuși nicăieri.

În momentul invaziei Spaniei de către trupele franceze ale împăratului Napoleon, Principele Thorismund Totila a fost unul dintre conducătorii rebeliunii de la Valencia³. Thorismund a fost ucis în bătălia de la Valencia⁴, în care trupele spaniole au reușit să îi respingă pe francezi. Pentru a evita represiunile brutale ale francezilor în timpul războiului de independență a Spaniei, principele Sigmund Totila, fiul lui Thorismund, s-a mutat cu toată familia în Rusia, unde a rămas până la Revoluția din Octombrie. În timpul Primului Război Mondial, principele Dietrich Totila, bunicul lui Al, care comanda un regiment de husari, a fost rănit în 1916, în timpul ofensivei generalului Brusilov împotriva Austro-Ungariei. După ce a ieșit din spital, s-a însurat cu o principesă Orlov. În aceste vremuri tulburi se născuse Theodoric Totila, tatăl lui Al. După izbucnirea revoluției, Dietrich a reușit să-și evacueze soția și fiul la Copenhaga, înainte de a porni iar la luptă împotriva armatei roșii.

Bătrânul principe, Athalaric Totila, tatăl lui Dietrich, rămăsese la Petrograd, complotând să-l ajute pe țarul Nicolae II să fugă spre occident. După ce țarul fusese mutat la Ekaterinburg cu întreaga familie imperială și războiul civil se dezlănțuise, principele Athalaric nu a mai putut să se alătore armatei albe a generalului Kornilov. El se retrăsese la moșia sa de lângă Smolensk,

² Înfloréște oriunde (în limba latină).

³ Rebeliunea de la Valencia din 23 mai 1808 a fost o mișcare de protest împotriva instalării lui Joseph Bonaparte ca rege al Spaniei.

⁴ Bătălia de la Valencia a avut loc la 28 iunie 1808, când trupele spaniole au reușit să respingă atacul forțelor franceze comandate de mareșalul Bon-Adrien de Moncey.

unde fusese omorât de un detașament al gărzilor roșii. Dietrich a primit vestea când era la Rostov-pe-Don. El nu a fost îngrozit de faptul că tatăl său murise; moartea era un eveniment inevitabil. Timp de multe secole, puțini principii Totila muriseră de bătrânețe și Dietrich găsea că era o cinste să fii ucis în timpul unei bătălii sau chiar să fii decapitat în urma ordinului unui împărat sau unui rege, ceea ce se întâmplase unora dintre strămoșii lui. Acest fel de a-ți pierde viața se înscria în regulile jocului și era un risc pe care aristocrația trebuia să fie dispusă să și-l asume. Dar a fi asasinat de o gloată de revoluționari era o încălcare a acestor reguli.

De aceea, după asasinarea tatălui său, în viziunea lui Dietrich, comuniștii nu erau altceva decât o bandă de criminali, de ucigași. El interpreta modul în care murise tatăl său drept un semn că lumea în care principii Totila supraviețuiseră timp de paisprezece secole se deteriora în mod dramatic. Era o degradare care era sortită să continue, dacă nimeni nu i se opunea. Dietrich comanda un regiment de cavalerie al armatei albe când a fost rănit în bătălia de la Țarițin și luat prizonier de bolșevici. După o captivitate de peste un an, Dietrich a reușit să evadeze și să se refugieze la Copenhaga, unde și-a regăsit familia.

Deși Dietrich Totila își pierduse o mare parte din avere în Rusia, avea suficiente proprietăți în occident pentru a nu fi nevoiaș. Principii Totila știau totdeauna că șederea lor în Rusia era temporară, așa cum fuseseră toate țările în care se refugiaseră. Ei se consideraseră totdeauna ostrogoți și, deoarece patria lor dispăruse pe vecie, ei erau străini, oriunde s-ar fi aflat. Această identificare stranie cu o națiune care se stinsese de peste un mileniu constituise principalul motiv pentru care familia reușise să supraviețuiască peste veacuri, deoarece nu fusese niciodată asimilată în țările în care trăise. Principii Totila declaraseră credință diferitor împărați, regi sau altor conducători, dar fuseseră totdeauna convinși

că era o lealitate nesilită, un fel de alianță între ostrogoții ai căror unici reprezentanți rămăseseră și acești suverani, însă niciodată o subordonare. Ei considerau că aveau dreptul să rezilieze aceste angajamente, dacă timpurile se schimbau, și se mutaseră dintr-o țară în alta, dacă era necesar ca să le asigure supraviețuirea. Găsiseră totdeauna suverani bucuroși să beneficieze de talentele lor militare. Știind că apariția unei clipe în care aveau să fie siliți să se strămute era inevitabilă, principii Totila învățaseră că, pentru a evita pierderea întregii lor averi din țara pe care o părăseau, era necesar să dețină proprietăți în alte țări. Pe lângă această înțelepciune seculară a principilor Totila, în timpul anilor de război, Dietrich mai învățase că, în vremurile moderne, o carieră militară încetase să mai fie profesia ilustră din trecut.

Trecuseră vremurile glorioase când un comandant înainta în fruntea armatei sale spre adversar, îl saluta pe generalul inamic și îl invita să ordone trupelor sale să tragă prima salvă, așa cum se întâmplase în timpul bătăliei de la Fontenoy⁵. Acum, o bună parte a războiului se ducea în tranșee noroioase, unde nu se întâmpla nimic până la atacul inamic. Comandanții armatei adverse nu mai erau nobili, care prețuiau priceperea militară a adversarilor, ci mujici ca Semyon Budionnîi, comandantul cavaleriei armatei roșii, pe care îl înfruntase în stepele învecinate cursului inferior al Volgăi. În viziunea abstractă a lui Dietrich, războiul era doar un turnir cavaleresc, în care frumusețea luptei era elementul esențial; eventualele avantaje care îi reveneau câștigătorului erau de importanță secundară. Acesta fusese de secole crezul principilor Totila. O șarjă de cavalerie era un splendid

⁵ Bătălia de la Fontenoy (11 mai 1745) între Franța și o alianță cuprinzând Anglia, Austria și Țările de Jos. Dialogul respectiv este relatat de Voltaire în lucrarea „Histoire de la guerre de 1741”.

eveniment sportiv, când îți puteai expune îndemânarea de călăreț, în timpul unui galop frenetic spre dușman, aplecat înainte, cu spada ridicată sus în mâna dreaptă. După ce ajungeai în linia inamică, îți puteai privi adversarul drept în ochi, în timpul unei confruntări directe, încrucișând spadele cu acesta. Într-o asemenea luptă, câștiga cel mai bun, cel care dovedise mai mult curaj și mai multă îndemânare. După părerea lui Dietrich, o asemenea luptă armată violentă nu era nicidecum legată de ideologie și, de aceea, era degradant pentru cineva să pornească la război doar pentru a promova sau apăra o idee. Dietrich era dispus să admită că, și în trecut, existaseră excese în care nobila tradiție a războaielor fusese încălcată, însă acestea erau doar reprobabile excepții. Fiind total dezgustat de evoluția societății moderne, după ce a ajuns la Copenhaga, Dietrich renunțase la cariera militară și începuse să se ocupe de afaceri, fiind primul din dinastia Totila care abandonase tradițiile familiei.

Dietrich și-a condus afacerile ca o operațiune militară, bazată pe principii ostășești. El se implicase cu precădere în activități bancare. Totuși, chiar dacă echivala serviciile bancare cu cavaleria, pe care o considera elita unei armate, recunoștea că, pentru a câștiga o bătălie, mai erau necesare atât infanteria, cât și artileria. De aceea, și-a diversificat operațiunile, astfel încât să includă atât producția de mărfuri cât și comerțul, activități pe care le finanța prin banca proprie. După filosofia sa militară, era inutil să câștigi nenumărate bătălii, dacă, în cele din urmă, pierdeai războiul. Dietrich a aplicat acest principiu în toate investițiile sale, urmărind în special rezultatele pe termen lung și respingând afacerile de scurtă durată. După el, activitățile industriale noi, care începeau să apară, reprezentau viitorul; de aceea, era mai interesat în industria chimică sau electronică decât în industria grea sau cea textilă. Din cauza acestui mod de abordare, rezultatele pe care le-a obținut au fost mai lente, însă,

în 1935, ajunsese un om de afaceri prosper, controlând propria bancă și mai multe entități industriale.

Deși deținea câteva fabrici în Danemarca, Dietrich și-a dat seama că trăia într-o țară prea mică pentru entități industriale importante și a investit o parte din capitalul său în Elveția, Suedia, Franța, Spania și Statele Unite. În 1937-38, pericolul german a început să-l îngrijoreze pe Dietrich. Cu mult înaintea majorității contemporanilor săi, el și-a dat seama că poziția Danemarcei era primejdioasă și, de aceea, a mutat Banca Totila, centrul financiar al micului său imperiu, de la Copenhaga la Zürich. După terminarea războiului civil din Spania, a decis să se instaleze la Valencia. Era un fel de a reveni în singura localitate din lume unde familia Totila avea rădăcini. Cu acest prilej a cumpărat și ruinele unui castel medieval din împrejurimile orașului, pe care, mai târziu, l-a restaurat.

Între timp, transformase multe din întreprinderile sale în societăți pe acțiuni, având grijă totdeauna să păstreze un procentaj care îi menținea controlul. Totuși, Dietrich a respins orice sugestie de a ceda chiar o parte din banca sa din Elveția, cu care își începuse viața de om de afaceri. Atât fiul său Theodoric, cât și nepotul său Al păstrasera această politică și Banca Totila din Zürich rămăsese proprietatea exclusivă a capului familiei, separat de restul imperiului financiar și industrial Totila.

În 1938, fiul său Theodoric se căsătorise cu principesa Frederica, o nepoată a regelui Danemarcei. După izbucnirea războiului, Dietrich a decis să-l trimită pe Theodoric în Statele Unite, pentru a se ocupa de întreprinderile familiei situate pe coasta vestică a Atlanticului. Theodoric s-a instalat la New York cu tânăra sa nevastă. Fiind foarte ambițios, și-a dat silința să-i dovedească tatălui său că era în stare să conducă cu succes afacerile familiei și a reușit să dezvolte semnificativ întreprinderile din America. El a creat Banca Totila of